

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕАТРУ,
КІНО І ТЕЛЕБАЧЕННЯ ІМЕНІ І.К. КАРПЕНКА-КАРОГО**

Інститут екранних мистецтв

Кафедра кінознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та навчальної
роботи

Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ

«02» вересня 2026 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ ІЗ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ СВІТОВОГО КІНО»**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво освітньо-
професійної програми «Кінознавство»

(2 курс, 4 семестр)

Методичні рекомендації до підготовки та захисту курсової роботи з дисципліни «Історія світового кіно» для здобувачів вищої освіти в галузі знань В «Культура і мистецтво», спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, освітньої програми «Кінознавство»

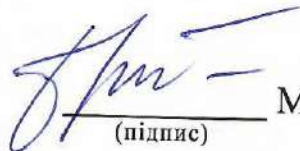
Розробник:

Никоненко Володимир Володимирович, доктор філософії, старший викладач кафедри кінознавства Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого.

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи схвалено на засіданні кафедри кінознавства Інституту екранних мистецтв

Протокол № 1 від 01 вересня 2026 року

В.о. завідувача
кафедри кінознавства

(підпис)

Марина БРАТЕРСЬКА-ДРОНЬ

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Кінознавство»

«01» вересня 2026 року

Гарант освітньо-професійної програми
«Кінознавство»

(підпис)

Марина БРАТЕРСЬКА-ДРОНЬ

ВСТУП

Методичні рекомендації до підготовки та захисту курсової роботи з навчальної дисципліни «Історія світового кіно» розроблено з метою структурування змісту, логіки та організації виконання курсової роботи в межах освітнього процесу за освітньою програмою «Кінознавство».

Курсова робота має навчально-дослідницький характер і спрямована на формування навичок аналітичного мислення, а також розуміння закономірностей розвитку світового кіномистецтва. Вона не є окремою навчальною дисципліною, а виконується здобувачем освіти паралельно з опануванням тем, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни «Історія світового кіно», і поступово формується впродовж 2 курсу 4 семестру навчання за освітньо-професійною програмою «Кінознавство».

У межах курсової роботи здобувач здійснює дослідження обраної теми з історії світового кіно, послідовно розкриваючи її від загального історико-культурного контексту до аналізу конкретних кінематографічних явищ, зокрема стилістичних напрямів в кіно, творчого методу кінематографістів, а також фільмів. Такий підхід забезпечує цілісність навчального процесу та інтеграцію теоретичних знань і аналітичних навичок.

Курсова робота виконується здобувачем освіти індивідуально. Здобувач несе персональну відповідальність за наукову коректність, логіку викладу матеріалу та обґрунтованість висновків.

Методичні рекомендації визначають основні принципи виконання курсової роботи, послідовні етапи її реалізації, вимоги до змісту та оформлення, критерії оцінювання, а також порядок підготовки й проведення публічного захисту.

1. ПОНЯТТЯ І ПРИЗНАЧЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Призначення курсової роботи в межах дисципліни «Історія світового кіно»

Курсова робота з навчальної дисципліни «Історія світового кіно» є формою самостійної дослідницької роботи, спрямованої на застосування теоретичних знань здобувачів, опрацювання фактологічного та наукового матеріалу, а також формування аналітичних навичок у сфері кінознавства. Вона передбачає вміння самостійно досліджувати явища світового кінематографа, працювати з науковими джерелами та інтерпретувати аудіовізуальні твори із застосуванням методу кінознавчого та історико-культурного аналізу.

1.2. Мета і завдання курсової роботи

Метою курсової роботи є підготовка здобувача освіти до подальшої наукової діяльності, формування академічної культури, навичок наукового письма та дотримання принципів академічної доброчесності.

Завданнями курсової роботи є:

1. Формування навичок самостійної дослідницької роботи (розвиток уміння працювати з джерелами, аргументовано викладати думки та робити обґрунтовані висновки);
2. Розвиток аналітичних навичок (формування вміння аналізувати фільми, творчість режисерів, жанрові особливості та стилістичні засоби кінотвору);
3. Опанування методології дослідження (набуття практичного досвіду застосування наукових підходів і методів у кінознавчому аналізі);
4. Розвиток навичок наукової комунікації (формування вміння чітко, логічно й академічно грамотно презентувати результати дослідження в письмовій та усній формах (зокрема під час захисту курсової роботи)).

В результаті виконання курсової роботи здобувачі набувають наступні компетентності та результати навчання:

ФК 14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела;

ФК 17. Здатність реалізовувати власні концепції у кінознавчій діяльності;

ПРН 23. Вміння використовувати набуті знання у науковій діяльності.

1.3. Місце курсової роботи в структурі дисципліни та зв'язок з робочою програмою

Тема курсової роботи стосується історії кінематографа німого періоду (1890 – 1920- ті рр.). Робота починається здобувачем освіти після опанування тем дисципліни «Історія світового кіно», що викладалися на 2 та 3 семестрі – тобто одразу після сформування у здобувача уявлення про становлення кіномистецтва, його розвиток у перші десятиліття ХХ століття, та засвоєння базових фактологічних та теоретичних праць, що допомагають осмислити логіку еволюції кіно (від ярмаркового атракціону до новітньої художньої мови) та принципи естетики кінематографа 1920-х років.

Такий підхід забезпечує усвідомлений початок роботи на курсовою та сприяє цілісному та обґрунтованому аналізу обраної теми.

1.4. Інтеграція курсової роботи в навчальний процес дисципліни

Курсова робота є органічною складовою навчального процесу дисципліни «Історія світового кіно» та інтегрується з її змістовим модулем «Кінематограф 1910-20-х років». Вона спирається на теоретичні знання й історико-фактологічний матеріал, опановані здобувачами під час вивчення курсу, та передбачає їх поглиблення і практичне застосування у самостійному дослідженні.

1.5.Індивідуальний характер курсової роботи та принципи академічної доброчесності

Курсова робота виконується здобувачем вищої освіти індивідуально. Здобувач несе персональну відповідальність за зміст курсової роботи, логіку дослідницького матеріалу, достовірність поданих фактів і дотримання принципів академічної доброчесності.

Під час виконання курсової роботи забороняється подання чужих матеріалів як власних, використання текстів сторонніх осіб без зазначення авторства, а також інші форми порушення академічної доброчесності відповідно до нормативних документів Університету.

1.6. Персональна відповідальність за відповідність роботи встановленим вимогам

Незалежно від обраної теми здобувач відповідає за структуру роботи, цілісність та послідовність викладеного матеріалу і відповідність курсової роботи вимогам навчальної дисципліни.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Початок роботи над курсовою роботою

Робота над курсовою роботою починається з вибору здобувачем освіти її теми. Тему курсової роботи здобувач освіти обирає самостійно зі списку, запропонованого викладачем (Додаток 1). Водночас здобувач має право запропонувати власну тему, за умови, що вона відповідає проблематиці дослідження кінематографа німого періоду (1890–1920-ті рр.). Така тема може бути затверджена за погодженням із викладачем.

2.2. Консультації з викладачем у процесі виконання курсової роботи

У процесі виконання курсової роботи здобувач отримує методичний супровід і консультації викладача навчальної дисципліни. Консультації викладача мають рекомендаційний характер і спрямовані на уточнення списку фільмів до перегляду, логіки структурування тексту, методів дослідження та списку джерел для опрацювання.

Рекомендації та зауваження викладача не є остаточними рішеннями, і не обмежують дослідницьку самостійність здобувача освіти. Концепцію курсової роботи ухвалює здобувач з урахуванням рекомендацій, отриманих від викладача. У разі необхідності коригування курсової роботи зміни опрацьовуються у робочому порядку у формі консультацій з викладачем.

3. ПОСЛІДОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Вибір теми курсової роботи

Першим етапом роботи над курсовою роботою є вибір здобувачем освіти її теми. Здобувач повинен обрати актуальну тему з історії кіно, яка відповідає змісту програми «Історія світового кіно».

Тема курсової роботи має бути узгоджена з модулем дисципліни «Кінематограф 1910-20-х років». Тема має бути чітко сформульованою, мати дослідницький характер і водночас не надто широкою, щоб забезпечити можливість її ґрунтовного опрацювання в межах однієї роботи.

Тематика курсових робіт може охоплювати різні напрями кінознавчих досліджень, зокрема: аналіз авторського стилю окремого режисера; дослідження специфіки певного кінематографічного напрямку (наприклад, німецького кіноекспресіонізму, американського слепстіку тощо); детальний аналіз окремого фільму (наприклад, «Метрополісу» Ф. Ланга або «Страстей Жанни Д'Арк» К. Т. Дреєра) або художньо-стилістичних напрямів конкретної національної кінематографії (наприклад шведського кінематографа 1910-20-х років).

3.2. Формулювання мети і завдань дослідження

Наступним етапом розробки курсової роботи є визначення її мети і завдань. Мета і завдання дослідження є ключовими елементами курсової роботи, оскільки вони визначають її наукову спрямованість і логіку викладу матеріалу. Мета дослідження має чітко відображати предмет або проблематику дослідження.

Завдання дослідження конкретизують поставлену мету і розкривають шляхи її досягнення. Вони подаються у вигляді переліку (3–5 пунктів) і відображають послідовні етапи роботи. Мета і завдання мають бути узгоджені між собою та відповідати темі роботи.

3.3. Опрацювання джерел курсової роботи

Наступним етапом є опрацювання здобувачем освіти джерел із обраної теми курсової роботи. На цьому етапі має сформуватися фактологічна та теоретична база. Опрацювання джерел передбачає не просто ознайомлення з матеріалами, а їх критичне осмислення, відбір і систематизацію. Дослідницька робота вимагає використання академічно релевантних джерел: наукових монографій, теоретичних статей, підручників з історії кіно, енциклопедій, а також рецензій, інтерв'ю кінематографістів і документальних фільмів.

На цьому етапі важливу роль відіграє викладач дисципліни, який зобов'язаний надавати консультативну допомогу здобувачу освіти. Зокрема, викладач допомагає зорієнтуватися в науковому полі теми, рекомендує джерела,

радить авторитетні видання, бази даних і фільмографію, а також може коригувати напрям пошуку, щоб уникнути використання нерелевантних матеріалів. Крім того, викладач сприяє формуванню навичок роботи з науковою літературою та дотримання академічних стандартів. Консультації викладача мають рекомендаційний характер, і не зобов'язують здобувача освіти користуватися запропонованими джерелами. Остаточний вибір джерел здійснює здобувач, який несе відповідальність за якість, достовірність і доречність використаних матеріалів.

3.4. Розробка структури курсової роботи

На цьому етапі здобувач визначає логічну послідовність розділів і підрозділів роботи, формує план викладу матеріалу та розподіляє зміст відповідно до мети і завдань дослідження. Викладач зобов'язаний надавати здобувачу консультативну допомогу у розробці плану та структури курсової роботи, пропонувати рекомендації. Здобувач самостійно обирає структуру та спосіб викладу матеріалу, використовуючи рекомендації наукового керівника як допоміжний орієнтир.

3.5. Етап написання курсової роботи

Цей етап є центральним у процесі дослідження. На цьому етапі здобувач починає оформлювати результати своєї роботи у письмовому вигляді, згідно до розробленої на попередньому етапі структури, послідовно викладаючи опрацьовані факти, аналіз переглянутих фільмів і опрацьованих джерел, а також власні висновки. Протягом цього етапу здобувач має право додатково консультуватися з викладачем дисципліни, який зобов'язаний надавати необхідні рекомендації щодо логіки викладу та способів аргументованого подання матеріалу.

3.6. Підготовка та захист курсової роботи

Заключний етап курсової роботи передбачає представлення здобувачем освіти свого дослідження у форматі усної доповіді. На цьому етапі здобувач демонструє здатність послідовно, концептуально та аргументовано презентувати результати дослідження, основні висновки та узагальнення, а також обґрунтовувати вибір методів, джерельної бази та структури роботи. Крім того,

цей етап передбачає вміння відповідати на запитання, відстоювати власні дослідницькі позиції та демонструвати орієнтованість в обраній темі.

4. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Обов'язкові складові курсової роботи

Курсова робота повинна містити такі обов'язкові елементи:

- 1. Титульна сторінка** – із зазначенням теми, автора, наукового керівника, навчального закладу та року виконання.
- 2. Зміст** – перелік розділів і підрозділів із вказанням сторінок.
- 3. Вступ** – обґрунтування актуальності теми, формулювання мети, завдань та короткий опис структури роботи.
- 4. Основна частина** – виклад результатів дослідження у логічній послідовності; може включати кілька розділів і підрозділів.
- 5. Висновки** – узагальнення отриманих результатів, відповіді на поставлені завдання, можливі рекомендації.
- 6. Список використаних джерел** – усі наукові роботи, монографії, статті, рецензії, мемуари, документальні фільми, архівні матеріали, документація та інші джерела, на які є посилання в роботі.
- 7. Додатки (за потреби)** – ілюстрації, таблиці, схеми, графіки, фільмографії, ілюстративний матеріал, архівна документація, репринти друкованих видань, авторські нотатки здобувача освіти, які доповнюють основний текст тощо.

Кожна складова має бути оформлена відповідно до вимог академічного стандарту та методичних рекомендацій кафедри.

4.2. Цілісність та узгодженість курсової роботи

Вимоги до цілісності та узгодженості курсової роботи:

- 1. Відповідність мети, завдань і висновків** – усі результати дослідження мають впливати з поставлених завдань і підтверджувати досягнення мети.
- 2. Взаємозв'язок розділів і підрозділів** – кожний розділ повинен логічно впливати з попереднього, забезпечуючи плавний перехід від теоретичної частини до аналізу та висновків.

3. **Цілісність викладу** – думки повинні подаватися послідовно, без суперечностей і повторів; аргументація має бути чіткою та обґрунтованою.
4. **Узгодженість джерел і фактів** – використані матеріали, цитати та приклади мають відповідати темі дослідження та аргументації викладу матеріалу.
5. **Відповідність структури методичним вимогам** – усі обов’язкові складові (вступ, основна частина, висновки, список джерел) повинні бути присутні й взаємопов’язані.

Дотримання цих принципів забезпечує наукову концептуальність і логічну завершеність курсової роботи.

4.3. Оформлення титульної сторінки курсової роботи

Титульна сторінка є першою сторінкою курсової роботи та виконує функцію її офіційного представлення. Вона містить основні відомості про роботу, автора та навчальний заклад, оформлені відповідно до встановлених вимог.

На титульній сторінці обов’язково зазначаються:

- повна назва навчального закладу (Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка Карого);
- назва факультету (Інститут екранних мистецтв) та кафедри (Кафедра кінознавства);
- вид роботи (курсова робота);
- тема роботи (подається без лапок та відповідно до затвердженого формулювання);
- ПІБ здобувача, назва курсу та групи;
- ПІБ викладача дисципліни, його науковий ступінь і посада;
- місто виконання роботи та рік.

Титульна сторінка оформлюється за затвердженим зразком навчального закладу (**Додаток 2**), без нумерації (хоча враховується в загальній кількості сторінок). Важливо дотримуватися єдиного стилю оформлення: вирівнювання тексту, використання шрифтів, інтервалів та розташування елементів повинні відповідати методичним вимогам.

Не допускається наявність зайвих декоративних елементів або відхилень від офіційного шаблону.

4.4. Зміст курсової роботи

Зміст курсової роботи є структурованим переліком усіх її складових частин із зазначенням відповідних сторінок. Він розміщується після титульної сторінки і відображає логіку побудови дослідження.

У змісті обов'язково зазначаються усі структурні елементи курсової роботи: вступ, назви розділів і підрозділів основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки (за наявності).

Усі елементи змісту подаються у тій самій послідовності та з тими самими формулюваннями, що й у тексті роботи. Назви розділів і підрозділів не скорочуються та не змінюються.

Зміст оформлюється з вирівнюванням сторінкових номерів по правому краю, зазвичай із використанням крапок між назвою структурного елемента та номером сторінки (**Додаток 3**).

4.5. Вступ курсової роботи

Вступ є важливою структурною частиною курсової роботи, яка окреслює загальні рамки дослідження та вводить читача в його проблематику. У вступі необхідно чітко і лаконічно обґрунтувати актуальність обраної теми з огляду на сучасні тенденції розвитку кіномистецтва та кінознавчої науки.

Обов'язковими елементами вступу є:

- формулювання мети дослідження;
- визначення завдань, які необхідно виконати для досягнення поставленої мети;

Вступ не повинен містити детального аналізу джерел чи результатів дослідження – ці аспекти розкриваються в основній частині роботи. Обсяг вступу зазвичай становить 1–2 сторінки і має бути логічно структурованим, послідовним та аргументованим.

4.6. Основна частина курсової роботи

Основна частина курсової роботи є ключовим елементом дослідження, у якому послідовно розкривається тема, здійснюється аналіз матеріалу та

обґрунтовуються отримані результати. Саме тут реалізується поставлена у вступі мета та виконуються визначені завдання.

Структурно основна частина, як правило, складається з двох розділів. У разі специфіки теми дослідження допускається збільшення кількості розділів, однак це має бути логічно обґрунтовано та попередньо узгоджено з викладачем дисципліни. Розподіл матеріалу на розділи повинен бути внутрішньо послідовним і відповідати логіці дослідження (наприклад, від теоретичних засад до аналітичної частини або від загального (напр. «Розділ 1. Німецький кінопроцес 1920-х рр.») до конкретного («Розділ 2. Творчість Ф. Ланга в 1920-х роках»).

Розділи нумеруються арабськими цифрами (Розділ 1, Розділ 2 тощо). Кожен розділ обов'язково поділяється на підрозділи, що дозволяє:

- структурувати великий обсяг інформації;
- забезпечити логічну послідовність викладу;
- виділити окремі аспекти досліджуваної проблеми;
- полегшити сприйняття тексту.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за допомогою складеної нумерації: наприклад, 1.1, 1.2, 1.3 – для першого розділу; 2.1, 2.2 – для другого тощо.

Обсяг основної частини становить орієнтовно 70–80% загального обсягу курсової роботи (22–25 сторінок). При цьому важливо дотримуватися відносної пропорційності: розділи мають бути приблизно однаковими за обсягом, оскільки значні диспропорції між розділами можуть свідчити про порушення логіки структурування матеріалу.

Зміст кожного розділу має бути завершеним, аргументованим і безпосередньо пов'язаним із загальною метою роботи.

4.7. Висновки курсової роботи

Висновки є завершальною частиною курсової роботи, у якій узагальнюються результати проведеного дослідження та підбиваються підсумки виконаної роботи. Вони мають безпосередньо відповідати меті та завданням, сформульованим у вступі.

У висновках необхідно:

- сформулювати узагальнення щодо проаналізованого матеріалу (зокрема, фільмів, теоретичних джерел, явищ кіномистецтва);
- показати, якою мірою досягнуто поставлену мету;
- за потреби – окреслити перспективи подальших досліджень у межах обраної теми.

Висновки не повинні містити нової інформації, яка не була розглянута в основній частині роботи. Вони мають базуватися виключно на матеріалі дослідження та логічно випливати з нього.

Рекомендований обсяг висновків становить приблизно 2–3 сторінки. Текст має бути узагальненим, без зайвих деталей і повторів, із акцентом на ключових результатах і їхньому значенні для кінознавчого аналізу.

4.8. Список використаних джерел

Список використаних джерел

Список використаних джерел є обов'язковою складовою курсової роботи, що відображає наукову базу дослідження та демонструє рівень опрацювання теми студентом. Він містить перелік усіх джерел, на які є посилання в тексті роботи.

До списку включаються:

- наукові монографії, статті, підручники;
- публікації з фахових видань з кінознавства;
- інтерв'ю, критичні огляди, рецензії;
- електронні ресурси (з обов'язковим зазначенням повних посилань);
- фільмографічні джерела (у разі, якщо здобувач посилається на інформацію, висвітлену в документальних відеоматеріалах, присвячених темі дослідження; водночас фільми, що є безпосереднім об'єктом аналізу, до списку використаних джерел не включаються і можуть бути подані окремо в додатку «Фільмографія»).
- Усі джерела мають бути оформлені відповідно до чинних бібліографічних стандартів (Додаток 4). Важливо дотримуватися єдиного стилю оформлення та повноти бібліографічного опису.

Список використаних джерел формується в такій послідовності:

- спочатку подаються джерела, оформлені кирилицею;

- далі – джерела, оформлені латиницею.

У межах кожної групи джерела розміщуються, як правило, в алфавітному порядку за прізвищем автора.

Рекомендована кількість джерел для курсової роботи становить орієнтовно від 5 до 10 позицій. Менша кількість може свідчити про недостатню опрацьованість теми, тоді як більша – не є обов'язковою вимогою і має бути обґрунтована специфікою дослідження. Усі джерела, наведені у списку, повинні бути фактично використані в роботі та мати відповідні посилання в тексті.

4.9. Додатки курсової роботи

Додатки є допоміжною частиною курсової роботи, до якої виносяться матеріали, що доповнюють або ілюструють основний текст, але є надмірними для включення до основної частини.

У додатках можуть розміщуватися:

- ілюстративні матеріали (кадри з фільмів або зі зйомок, портрети кіномитців, постери, схеми, таблиці);
- розширені аналітичні матеріали;
- інтерв'ю, фрагменти сценаріїв;
- статистичні дані;
- окремо оформлена фільмографія (за потреби).

Додатки оформлюються після списку використаних джерел і мають власну систему позначення. Кожен додаток починається з нової сторінки та позначається великою літерою українського алфавіту: Додаток А, Додаток Б, Додаток В тощо. У разі великої кількості додатків допускається використання латинських літер.

Кожен додаток повинен мати заголовок, що відображає його зміст. Якщо додаток містить кілька елементів (наприклад, зображень або таблиць), вони можуть бути додатково пронумеровані в межах одного додатка.

У тексті курсової роботи обов'язково мають бути посилання на відповідні додатки (наприклад: «див. Додаток А»). Включення додатків без таких посилань є недоцільним. Обсяг додатків не регламентується, однак їх кількість і зміст мають бути обґрунтованими та доцільними з огляду на тему дослідження.

5.ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ПОДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

5.1. Вимоги до оформлення структурних частин курсової роботи

Для оформлення курсової роботи рекомендуються наступні стандарти оформлення її структурних частин:

Вступ:

- Вступ завжди починається з нової сторінки.
- Заголовок «ВСТУП» пишеться жирним шрифтом, з використанням великих літер;
- Вступ не нумерується арабськими цифрами.

Розділи основної частини:

- Кожен розділ починається з нової сторінки;
- Заголовки розділів пишуться жирним шрифтом, без використання всіх великих літер (тільки перша літера заголовка велика);
- Розділи нумеруються арабськими цифрами: 1, 2, 3 тощо;

Підрозділи розділів:

- Підрозділи не починаються з нової сторінки, якщо текст попереднього підрозділу не закінчується на попередній сторінці. У разі перенесення заголовка підрозділу на нову сторінку внаслідок автоматичного форматування це допускається. Винятки також допускаються у разі запобігання розриву заголовку підрозділу і тексту – тобто коли заголовок підрозділу внаслідок автоформатування залишається на попередній сторінці, а сам текст підрозділу продовжується вже на наступній. У такому випадку заголовок підрозділу також має починатися з нової сторінки;
- Заголовки підрозділів пишуться жирним шрифтом, з великої літери лише перша літера;
- Підрозділи нумеруються в межах розділу, за схемою: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 тощо.

Висновки:

- Висновки починаються з нової сторінки;
- Заголовок «ВИСНОВКИ» пишеться жирним шрифтом, з використанням всіх великих літер.

5.2.Вимоги до оформлення цитувань в тексті курсової роботи

З метою підтвердження власних аргументів, викладених у тексті, слід наводити цитати обов'язково з посиланням на першоджерело. Згідно з Законом України про академічну доброчесність цитата потребує точного відтворення цитованого тексту, оскільки скорочення може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування:

- прями цитати беруться в лапки. Текст цитати наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками, взятими в ламані дужки. Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело інформації у квадратних дужках, де наводять порядковий номер зі списку використаної літератури та конкретної сторінки (чи номери сторінок) на якій надрукована наведена цитата, наприклад: [3, с. 16];

- Якщо джерело не містить нумерації сторінок (наприклад стаття, розміщенна на сайті), у квадратних дужках вказується лише порядковий номер джерела зі Списку використаних джерел, наприклад: [5];

- за умови непрямого цитування (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) необхідно бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на порядковий номер використаного джерела за списком літератури, наприклад: «... у працях [1 – 3]...».

Відповідальність за достовірність використаних у роботі цитат, правильності їх цитування, інших фактичних даних тощо несе автор курсової роботи.

5.3. Обсяг курсової роботи

Рекомендований обсяг курсової роботи становить 30 сторінок основного тексту (без титульної сторінки, змісту, списку використаних джерел і додатків (за наявності)). Обсяг роботи може коригуватися за узгодженням із викладачем залежно від специфіки теми та складності дослідження.

5.4. Технічні вимоги до оформлення тексту курсової роботи

Курсова робота оформлюється українською мовою з дотриманням норм сучасної літературної мови та професійної термінології у сфері аудіовізуального виробництва та мистецтвознавства.

Рекомендовані технічні параметри оформлення тексту:

- Основний текст: Times New Roman;
- Розмір шрифту – 14 pt;
- Міжрядковий інтервал – 1, 5;
- Вирівнювання заголовків основних структурних частин – по центру сторінки;
- Поля – 2 – 2, 5 см;
- Вирівнювання тексту – по ширині сторінки;
- Абзацний відступ – 1, 25;
- Нумерація сторінок – арабськими цифрами у правому нижньому куті сторінки (починаючи з першої сторінки основного тексту – «Вступу»)

5.5. Формат подання та порядок здачі курсової роботи

Курсова робота подається здобувачем у двох форматах електронному .

Файл з електронною версією курсової роботи повинен бути збережений у форматі .doc/.docx (Microsoft Word) або .pdf. Електронна версія подається у встановлені терміни через офіційний електронний ресурс закладу або на електронну пошту кафедри (за вимогою викладача). Подання електронної версії

курсової роботи забезпечує можливість електронної перевірки на плагіат та електронного архівування роботи на кафедрі.

Паперова версія курсової роботи друкується на аркушах формату А4, у відповідності з усіма вимогами оформлення: поля, шрифт, міжрядковий інтервал, нумерація сторінок тощо. Паперовий варіант курсової передається викладачем на кафедру відповідно до внутрішнього порядку.

До захисту допускаються курсові роботи, подані в повному обсязі та оформлені відповідно до вимог методичних рекомендацій.

6. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ

Захист курсової роботи з навчальної дисципліни «Історія світового кіно» проводиться у форматі представлення результатів дослідження та є завершальним етапом виконання курсової роботи.

Захист курсової роботи має навчально-практичний характер і спрямований на перевірку здатності здобувача цілісно та логічно викладати результати дослідження, аргументувати власні висновки та захищати власну авторську позицію.

До захисту допускаються роботи, які:

- Виконані у повному обсязі, відповідно до вимог навчальної дисципліни;
- Містять усі рекомендовані структурні складові;
- Подані у встановленні терміни.

Регламент захисту передбачає:

- Короткий структурований виступ здобувача;
- Демонстрація ілюстративних матеріалів (у вигляді презентації та відеоматеріалів);
- Сесія запитань та обговорень.

Орієнтовна тривалість захисту курсової роботи – 12-20 хвилин.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

7.1. Загальні критерії оцінювання

Оцінювання курсової роботи з навчальної дисципліни «Історія світового кіно» спрямоване на визначення рівня сформованості кінознавчих навичок здобувача освіти.

Об'єктом оцінювання є не окремі формальні елементи, а цілісна дослідницька концепція курсової роботи, структурованість матеріалу та здатність здобувача послідовно та аргументовано презентувати результати дослідження.

Під час оцінювання враховуються:

- Відповідність курсової роботи вимогам навчальної дисципліни та методичним рекомендаціям;
- цілісність та внутрішня узгодженість всіх структурних частин роботи;
- уміння працювати з науковими джерелами та релевантність апелювання до інших авторів у контексті власного дослідження;
- рівень самостійності виконання;
- якість доповіді на захисті.

Наявність формально підготовленого, але не осмисленого здобувачем тексту курсової роботи не є підставою для високої оцінки.

7.2. Критерії оцінювання курсової роботи

Презентація курсової роботи здійснюється в формі доповіді на тему, заявлену в курсовій роботі. Такий формат наближає захист до майбутніх умов професійної діяльності кінознавців.

Під час доповіді здобувач має:

- чітко окреслити тему та мету дослідження;
- ознайомити з персоналіями, творчість яких він розглядає, та фільмами, що стали предметом його розвідки;
- стисло переказати зміст основної частини курсової роботи, у якій послідовно відображається логіка викладу матеріалу та методологічний підхід здобувача;
- продемонструвати мультимедійні презентаційні матеріали (презентаційні матеріали подаються у форматі .pptx (робочий файл) або .ppsx (файл автоматичного показу)).

Доповідь не повинна бути переобтяженою деталями та другорядною інформацією.

7.3. Питання та обговорення курсової роботи

Після презентації курсової роботи проводиться обговорення та сесія запитань, під час якої здобувач має продемонструвати глибину розуміння обраної теми та здатність професійно реагувати на зауваження.

Питання можуть стосуватися:

- змісту курсової роботи та логіки викладу матеріалу;
- обґрунтування обраної теми та її актуальності;
- аналізу фільмів і кінематографічних явищ, що розглядаються у дослідженні;
- використаних джерел та коректності їх інтерпретації;
- основних висновків і ступеня досягнення поставленої мети;
- власної позиції здобувача щодо проблематики дослідження.

7.4. Критерії оцінювання курсової роботи

№	Критерій	Зміст критерію	Максимальна кількість балів
1	Відповідність курсової роботи вимогам навчальної дисципліни та методичним рекомендаціям	Дотримання встановлених вимог до теми, структури, обсягу та оформлення курсової роботи, а також наявність усіх обов'язкових елементів і коректність оформлення посилань та списку використаних джерел	15
2	Цілісність та внутрішня узгодженість всіх структурних частин роботи	Логічний зв'язок між усіма частинами курсової роботи, послідовність викладу матеріалу, узгодженість мети, завдань, змісту розділів і висновків	20
3	Уміння працювати з науковими джерелами та релевантність цитування інших авторів у контексті власного дослідження	Здатність здобувача добирати та аналізувати наукові джерела, коректно їх інтерпретувати та доречно використовувати у контексті власного дослідження	15
4	Рівень самостійності виконання	Здатність здобувача самостійно проводити дослідження, формулювати висновки та аргументувати власну позицію	30
5	Якість доповіді на захисті	Чіткість, логічність і структурованість усного викладу матеріалу, аргументованість відповідей на запитання, використання наочних або мультимедійних матеріалів	20

7.5. Інтерпретація результатів оцінювання

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – курсова робота демонструє високий рівень кінознавчого мислення; представлений текст є цілісним, логічно вибудованим і аргументовано представленим	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань і аналітичного мислення; окремі недоліки не впливають на загальну якість курсової роботи	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань; із незначною кількістю структурних недоліків та фактологічних помилок	
64 – 73	D	Задовільно – Основні вимоги виконано, але в роботі є значна кількість недоліків; представлена робота демонструє достатній рівень для подальшого навчання здобувача освіти	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань; в курсовій роботі спостерігається слабка кінознавча аргументація та недостатня структурна цілісність	
0 – 59	F, FX	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	Низький (рецептивно-продуктивний)

Орієнтовний список тем курсових робіт

1. «Метрополіс» (1927) Фріца Ланга: вплив на світову аудіовізуальну культуру.
2. Творчий шлях Бастера Кітона: від зірки водевілю до генія німого кіно.
3. Зображальні рішення німецького «Камершпілле».
4. Дадаїзм та сюрреалізм в контексті кіноестетики «Другого авангарду».
5. Видатні кінематографісти Швеції 1910-20-х років: кінознавчий аналіз творчості.
6. Психологічна школа кіноімпресіонізму: Луї Делюк, Жермен Дюлак, Жан Епштейн.
7. Кінематограф Ф. Ланга та експресіоністська естетика в німецькому періоді його творчості.
8. Реалістичні та соціальні тенденції в американському кіно 1920-х років : Е. фон Штрогейм, К. Відор, Е. фон Штрогейм.
9. Категорія абсурдного в кінематографі Лорела та Гарді.
10. Жанрове розмаїття голлівудського кіно 1920-х років.
11. Епічний кінематограф А. Ганса: «Я звинувачую», «Колесо», «Наполеон».
12. Еволюція творчості В. Ф. Мурнау.
13. Зародження німецького кіноекспресіонізму: історичний та культурний контекст.
14. Георг Вільгельм Пабст – майстер психологічної драми.
15. Соціальний аспект кінематографа Ч. С. Чапліна.

Додаток 2

Зразок титульної сторінки курсової роботи

Київський національний університет театру, кіно і телебачення

імені І. К. Карпенко-Карого

Інститут екранних мистецтв

Кафедра кінознавства

Курсова робота з дисципліни «Історії зарубіжного кіно» на тему:

«Експресіонізм у німих фільмах Фріца Ланга»

Студентки 2 курсу,

освітньо-професійної програми «Кінознавство»

Предаченко Оксани

Перевірила: Мусієнко Оксана Станіславівна,

кандидат мистецтвознавства, професор,

заслужений діяч мистецтв України

Київ-2023

Зміст

Вступ.....	3
Розділ 1. Передумови виникнення й розвиток експресіонізму. Прихід Фріца Ланга в німецький кінематограф.....	5
1.1 Прихід Фріца Ланга до кінематографу.....	6
1.2 Перші режисерські роботи «Харакірі» та діалогія «Павуки».....	8
Розділ 2. Стрічки Фріца Ланга німого періоду, як вираз кризових і песимістичних настроїв німецького суспільства першої половини ХХ століття.....	13
2.1 «Доктор Мабузе, гравець».....	17
2.2 Пісня про «Нібелунгів».....	20
2.3 Театральні та кіно витоки творчості Фріца Ланга.....	23
Розділ 3 . Архітектоніка «Метрополісу» Фріца Ланга.....	26
3.1 Антиутопічні та релігійні мотиви «Метрополісу».....	31
3.2 «Метрополіс» та попкультура.....	32
Висновки.....	35
Джерела.....	37

Приклади оформлення списку
використаних джерел, відповідно
до ДСТУ 8302:2015

КНИГИ	
<i>Приклади</i>	<i>Однотомні видання</i>
один автор	<p>Братерська-Дронь М. Т. «Царство духа і царство кесаря» в дзеркалі кіноекрана : монографія. Київ: Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 92 с.</p> <p>Мусієнко О. С. Модернізм і авангард: єдність протилежностей: монографія. Київ : Логос, 2018. 395 с.</p> <p>Cook, D. A. A History of Narrative Film. New York : W. W. Norton & Company, 2016. 862 p.</p>
два автори	<p>Зануссі К., Красовицький О. В. Імператив. Бесіди в Лясах. Харків : Фоліо, 2018. 496 с.</p> <p>Роздобудько І. В., Санін О. Г. Кіно на папері : збірка. Київ: Нора-Друк, 2016. 288 с.</p>
три автори	<p>Мусієнко Н. Б., Мусієнко О. С., Слободян В. Р. Світло далеких зірок. Київ : Мистецтво, 1995. 192 с.</p> <p>Bordwell D., Thompson K., Smith C. Film Art : An Introduction. 12th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2013. 544 p.</p>
чотири і більше авторів	<p>Baxter L., Farndon J., Grant K., Wise D. The Movie Book. Big Ideas Simply Explained / Leigh D. (Ed.). London : DK. Limited, 2022. 352 p. (Big Ideas).</p> <p>Кінорежисер світової слави: збірник статей / Л. І. Брюховецька та ін.. Київ : Редакція журналу «Кіно-Театр»; Вид-во «Логос», 2013. 216 с.</p>
автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)	<p>Довженко без гриму : Листи, спогади, архівні знахідки / упор. і коментар: В. П. Агеева, С. В. Тримбач. Київ: Комора, 2014. 472 с. (Серія «Persona»).</p> <p>Сергій Параджанов. Злет, Трагедія, Вічність : Твори, листи, документи архівів і спогади. / упоряд.: Р. М. Корогодський, С. І. Щербатюк. Київ : Спалах ЛТД, 1994. 280 с.</p> <p>Plath S. The unabridged journals / ed. K. V. Kukil. New York, NY: Anchor, 2000. 680 p.</p>
автор(и) та перекладач(і)	<p>Кракауер З. Від Калігарі до Гітлера / пер. з німецької І. Андрущенко. — психологічна історія німецького кіна. Київ : Грані-Т, 2009. 384 с.</p> <p>Фуко М. Наглядати й карати. Народження в'язниці / пер. з фр.: П. В. Таращук. Київ : Комубук, 2023. 452 с.</p> <p>Laplace P. S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F. W. Truscott,</p>

	F. L. Emory. Original work published 1814. New York: Dover, 1951. 196 p
без автора	<p>Українська музична енциклопедія. Том 6: Р-С / Національна академія наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ : ІМФЕ НАН України, 2023. 676 с.</p> <p>Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.</p>
Приклади	Багатотомні видання
	<p>Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. 944 с.</p> <p><i>Історія українського кіно: у 5 т. / НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського.</i> Київ : Вид-во ІМФЕ, 2016. Т. 2. : 1930 – 1945 / за ред. С. В. Тримбача. 448 с.</p>
ІНШІ ВИДАННЯ	
автореферати дисертацій	Росляк Р. В. Становлення кіноосвіти в Україні (друга половина 10-х – початок 30-х років ХХ ст.): автореф. дис. ... к-та мистецтвознавства: 17.00.01/ Держ. академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2004. 21 с.
дисертації	<p>Сидорчук Т. А. <i>Жанрово-стильова специфіка музично-екранних форм ХХІ століття</i> : дис. ... д-ра філософії : 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» / Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Київ, 2023. 239 с.</p> <p>Погребняк Г. П. Авторський кінематограф у художній культурі другої половини ХХ – початку ХХІ століття : дис. ... д-ра мистецтвознавства: 26.00.01 / Держ. академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2021. 469 с.</p> <p>Bryant V. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.</p>
архівні документи	<p>Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64, 64 зв., 71.</p> <p>Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
препринти	Енциклопедія українознавства. Загальна частина. Т 1. Мюнхен ; Нью-Йорк, 1949. 368 с. (Препринт / Інститут Української археографії АН України, 1994)

стандарти	<p>ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
бібліографічні покажчики	<p>Мусієнко Оксана Станіславівна: Матеріали до біографії. Авт.-упоряд. Н. Мусієнко за участі Н. Казакової; ПСМ НАМ України. Київ, Логос, 2014. 220 с.</p> <p>Радянське кіно (1935–1938) : сист. покажч. змісту журналу. Київ, 2012. 144 с.</p>
каталоги	<p>Кінолітопис: Анотований каталог кіножурналів, документальних фільмів і кіно- і телесюжетів (червень 1956 - 1965). Центральний державний кінофотофоноархів України ім. Г.С. Пшеничного. Київ, 2003. 624 с.</p> <p>British Film Institute. BFI Film and Television Handbook. 1990. London : British Film Institute, 1989. 300 p.</p> <p>Gifford D. The British Film Catalogue. London : Routledge, 2000. 800 p.</p>
ЧАСТИНА ВИДАННЯ	
розділ книги	<p>Йоселані О. Д. Навчаючись у Довженка. У <i>Кіно-Колі</i>: збірник статей / ред. В. В. М. Войтенко. Київ: Дух і Літера, 2021. С. 63 – 66.</p> <p>O'Neil J. M., Egan J. Men's and women's gender role journeys: A metaphor for healing, transition, and transformation. <i>Gender issues across the life cycle</i> / Ed. V. R. Wainrib. New York, NY: Springer, 1992. P. 107–123.</p>
тези, доповідь	<p>Братерська-Дронь М. Т. Близькі різні долі. Тези наукової викладацько-аспірантської конференції «Творчість Кіри Муратової в сучасному соціокультурному просторі» До 90-річчя від дня народження Кіри і Олександра Муратових. Київ: КНУТКіТ ім. І.К. Карпенка-Карого, 2025. С.3-5</p> <p>Журавльова Т. В. «Українська рапсодія» С. Параджанова: витоки режисерської поетики. Матеріали наукової загальноуніверситетської конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження Сергія Параджанова. Київ : КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2024. С. 7 – 10.</p>
стаття з довідкового видання	<p>Волошенюк О. Антоненко-Давидович Борис Дмитрович. Олександр Довженко: між тоталітаризмом і національною ідеєю. Енциклопедичний словник. Т. 1 : А-Л . Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2023. С.27-28.</p> <p>Bergmann P. G. Relativity. The New Encyclopedia Britannica. Chicago, IL:</p>

	Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.
стаття з продовжуваного видання	<p>Зубавіна І. Актуалізація архетипу діви-воїтельки в кінематографі України початку ХХІ століття . <i>Сучасне мистецтво</i>: зб. наук. пр. 2022. № 18. С. 19–26.</p> <p>Смирнов А. І. Правовий статус продюсера як суб'єкта прав на аудіовізуальний твір. <i>Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського</i>. Серія: Юридичні науки. 2019. Т. 30 (69). № 4. С. 72–75.</p> <p>Zhuravliova T. Images of women in Ukrainian poetic cinema: metamorphoses of femininity. Actual Issues of Modern Science. <i>European Scientific e-Journal</i>. 2025. Issue 37.</p>
стаття з періодичного видання (журнал, газета)	<p>Брюховецька Л. Відданий рідній Польщі. Спогад про Анджея Вайду. <i>Кіно-Театр</i>. 2017. № 1. С. 41–43.</p> <p>Кондрашов В. Кіномова як специфічна система художніх засобів у літературному тексті (з досвіду українських письменників-шістдесятників). <i>Питання літературознавства</i>. Чернівці, 2012. Вип. 86. 319 с.</p> <p>Heath S. Notes on Suture. <i>Screen</i>. London, 1977. Vol. 18, no. 4. P. 48–76.</p>
рецензії	[Рецензія] : Бачинська О. А. Українські взори : альбом. 1-ше вид. Видиво, 2024. 272 с.
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Приклади	<p>«Аргумент-Кіно»: «ТойХтоПройшовКрізьВогонь» Михайла Ілленка [відеозапис телепередачі від 28.02. 2016 з інтерв'ю режисера фільму]. https://1plus1.video/argument-kino/17-sezon/19-vypusk-full. Дата звернення: 09.02. 2024.</p> <p>Ксаверов С. «Люксембург, Люксембург»: хороший тато, поганий тато [Рецензія] [Електронний ресурс]. https://lb.ua/culture/2023/04/18/552236_lyuksemburg_lyuksemburg_horoshiy.html. Дата звернення: 15.04.2023.</p> <p>Descartes R. Objections to the Meditations and Descartes's Replies [Електронний ресурс]; ed. by J. Bennet. – 166 p. https://www.earlymoderntexts.com/assets/pdfs/descartes1642.pdf. Дата звернення: 03.06.2024.</p> <p>Pervert's Guide to Cinema, the. Part 1, 2, 3 [Документальний фільм] / Directed by S. Fiens and S. Žižek; Documentary; Amoeba Film. https://www.imdb.com/title/tt0828154/</p>

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

Приклади

Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.

Закон України. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про спільне кінематографічне виробництво (переглянутої) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3772-20#Text>

Закон України "Про медіа" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#n2354>

Закон України "Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-20#Text>

Офіційна інтернет-сторінка організації «Women Fight for Ukraine». URL : <https://www.womenfight4ua.com/> (дата звернення 18.04.2025).

Офіційна сторінка організації «Women Fight for Ukraine» в соціальній мережі «Фейсбук». 12.01.2025.

URL : https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0HcZZWByBs8stoUEJytEftGaxatEEFM31N2dekKu6UBNHYaGjiJE4vXPgQRecvQVrl&id=100095440897310 (дата звернення 18.04.2025).

Офіційна сторінка в соціальній мережі «Фейсбук» організації «London Euromaidan». URL : <https://www.facebook.com/groups/EuroMaidanLondon> (дата звернення 18.04.2025).